

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 1T/123/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320011289
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Studenčan
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2320011289.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Galante v konaní pred samosudcom JUDr. Miroslavom Studenčanom na hlavnom pojednávaní dňa 30.06.2021 v trestnej veci obžalovaného X. T. pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zák., ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zák. takto

rozhodol:

Obžalovaný, X. T., R. A. XX.XX.XXXX C. T., T. D. V. O., t. č. vo výkone väzby v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov od 20.08.2020 o 20:25 hod.

je vinný, že

dňa 20.08.2020 v čase asi o 16.00 hod. v obci Abrahám, bez súhlasu svojej matky O. T.V., R.. XX.XX.XXXX, majiteľky rodinného domu súpisné číslo XXX, potom, čo poškodil plotivo na uzamknutej bráničke v zadnej časti dvora, vošiel cez vzniknutú dieru v oplotení na pozemok rodinného domu, vošiel do neuzamknutej šopy, ktorá sa nachádza za týmto rodinným domom, kde následne zaspal až do zadržania vyšetrovateľom Policajného zboru,

t e d a

-neoprávnene vnikol do obydľia iného a neoprávnene tam zotrval, čin spáchal závažnejším spôsobom konania - vlámaním, voči chránenej osobe - blízkej osobe a osobe vyššieho veku,

č í m s p á c h a l

-zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. (s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zák.), ods. 3 písm. a) Tr. zák. (s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zák.).

Za to sa

o d s u d z u j e :

Podľa § 194 ods. 3, § 38 ods. 5 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. sa pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. sa obžalovanému ukladá i ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou.

o d ō v o d n e n i e :

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného X. T., svedkyne-poškodenej O. T. a prečítaním ostatného, na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu.

Obžalovaný X. T. na hlavnom pojednávaní dňa 16.12.2020 učinil vyhlásenie, že zo žalovanej trestnej činnosti sa necíti byť vinným. Na svoju obranu vo svojej výpovedi uviedol, že dňa 20.08.2020 vošiel do dvora rodinného domu svojej matky O. T.. Konkrétne išiel do šopy, ktorá nie je súčasťou domu. Do dvora sa dostal cez pletivo, ktoré už nebolo ani zabezpečené. Potom ako vošiel do šopy, zobral si svoje ošatenie a prezliekol sa. V tejto šope mal okrem iného aj úradné vyrozumienie, ktorým mu bolo zakázané vstupovať do obydľia jeho matky. Táto písomnosť sa nachádzala ešte v neotvorenej obálke. O tejto okolnosti sa dozvedel až keď vstúpil do šopy a túto obálku otvoril. Túto obálku mu ešte predtým doručila pošťárka v mieste bydliska jeho matky. Obálku otvoril až po dni 20.08.2020, takže nemal žiadne poznatky o tom, že mu bolo uložené obmedzenie a to zákaz vstupu do obydľia matky. V inkriminovanom čase som sa nachádzal v kritickej situácii. Užíval alkohol denno denne. Aj dňa 20.08.2020 užíval alkohol. Jeho mama mu zrušila trvalý pobyt z dôvodu, že dennodenne užíval alkohol. Do maminho dvora vošiel z toho dôvodu, že sa chcel v šope iba prezliecť a zobrať si svoje veci. Bol pod vplyvom alkoholu, nevedel ovládať svoje konanie, z týchto dôvodov aj v šope zaspal.

Svedkyňa-poškodená O. T. na hlavnom pojednávaní uviedla, že trvá na trestnom stíhaní svojho syna X. T.. V inkriminovaný deň, t.j. 20.08.2020 sa nachádzala vo svojom rodinnom dome. Ona nevidela ako jej syn vošiel do dvora a následne do šopy. V tom čase spala. V popoludňajších hodinách vyšla z domu na dvor skontrolovať sliepky. Vtedy uvidela, že brána vedúca do dvora bola odchylená. Z uvedeného dôvodu sa išla pozrieť do šopy. V tejto sa nachádzal jej syn, ležal na posteli. Ani ju nezaregistroval. Následne odišla do domu a vchodové dvere zamkla, aby jej syn nevošiel do domu. Hneď na to volala svojej dcére, ktorá jej povedala, aby zavolala políciu. Svedkyňa ďalej uviedla, že v inkriminovanom dni svojmu synovi nehovorila, aby opustil priestor šopy, len išla do domu a zamkla za sebou dvere. Bránka vedúca do dvora bola zatvorená, avšak jej syn už predtým ju vedel otvoriť tak, že v jej spodnej časti vytiahol klinček a takto si bránku otvoril. Kľúče od brány však nemal. Okrem toho do dvora sa mohol dostať z jeho zadnej časti, kde mal aj v udený deň odložený bicykel. Tento bol opretý zvonkajšej strany oplotenia. Videla, že pletivo je narušené. Toto musel spraviť jej syn tak, že odmotal lanko, ktoré držalo pletivo a takým spôsobom sa mohol dostať do priestorov dvora. Toto zistila spoločne s policajtami. V uvedenom čase jej syn už nemal evidovaný trvalý pobyt. Tento mu už dva dni predtým zrušila, čo mu aj osobne oznámila. Taktiež mu odovzdala písomnosť o zrušení trvalého pobytu. Svojmu synovi už nedovolila, aby mohol prespávať v šope. Trvalý pobyt svojmu synovi zrušila z toho dôvodu, že v minulosti ju psychicky týral. Dost' si aj vytrpela. Má už 80 rokov a nevládze už s ním. Nikde nerobil, nič nenašetril, iba sa túlal. Ona žije iba z dôchodku, nevie ho finančne podporovať. Keď býval v šope potreby vykonával v latríne, ktorá sa nachádza v zadnej časti dvora. V čase, keď ešte nemal zrušený pobyt ho niekedy pustila do dvora. Do šopy chodil iba preto, že tam prespával. Niekedy synovi dala aj peniaze na alkohol. Ona v tej šope nebýva, iba ju používa ako sklad. Táto sa ani nezamyká. V tejto šope mal jej syn veci na prezlečenie, ako aj svoje osobné doklady.

Súd sa súhlasu procesných strán prečítal znalecký posudok, vypracovaný znalkyňou K.. K. Z., odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria. Z jeho záverov okrem iného vyplýva, že u obžalovaného X. T. je prítomná rozvinutá závislosť od alkoholu a deprivácia osobnosti. U obžalovaného nie je prítomná psychická porucha v pravom zmysle slova, preto jeho pobyt na slobode z psychiatrického hľadiska nie je pre spoločnosť nebezpečný. Je však očakávateľné, že pri pokračovaní v užívaní alkoholu sa bude dopúšťať protiprávneho konania. Znalkyňa navrhla obžalovanému uložiť ochranné protialkoholické liečenie, ambulantnou formou. Znalkyňa k tomu uviedla, že obžalovaný je od alkoholu jednoznačne závislý. Chýba mu motivácia k liečbe aj k abstinencii. Významnú úlohu zohráva aj stotožnenie sa s

aktuálnym životným štýlom. Prítomná je aj deprivácia osobnosti, pre ktorú je charakteristické odbúranie vyšších citov.

Zo zápisu o dychovej skúške X. T. vykonanej bezodkladne po zadržaní na mieste činu vyplýva, že bol pod vplyvom alkoholu, pričom v dychu mu bola nameraná hodnota 1,29 mg/l. Taktiež zo správy o povesti z obce Abrahám vyplýva, že menovaný požíva alkoholické nápoje a pod vplyvom alkoholu ohrozuje svoju matku O. T., pričom od nej pýta peniaze na alkohol.

Z vyžiadaných údajov zo systému REGOP k osobe obžalovaného vyplýva, že od 12.08.2020 má vedený trvalý pobyt v obci Abrahám a v meste Galanta.

Skutkový stav bol taktiež ustálený zápisnicou o obhliadke miesta činu a fotodokumentáciou. Z týchto zaoväznených dôkazov jednoznačne vyplýva porušenie oplotenia ohraničeného dvora rodinného domu súpisného čísla 236, ako aj pootvorenie vchodovej bráky vedúcej do dvora rodinného domu poškodenej O. T..

Súd po vykonaní dokazovania dňa 10.02.2021 vyhlásil rozsudok, ktorým uznal obžalovaného Ivana Tomana za vinného z prečinu porušovanie domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. e/ Tr. zák., t.j. závažnejším spôsobom - vlámaním.

Svoje rozhodnutie súd okrem iného odôvodnil tým, že obžalovaný sa uvedeného konania dopustil v čase, keď už nedisponoval právom užívania predmetnej nehnuteľnosti, z dôvodu zrušenia jeho trvalého pobytu vlastníčkou nehnuteľnosti matkou O. T.. Do priestorov dvora sa dostal bez jej výslovného súhlasu, prekonaním prekážky zabráňujúcej vniknutiu a to poškodením pletiva v zadnej časti dvora. Následne vošiel do neuzamknutej šopy, ktorá sa nachádzala za rodinným domom, kde aj neoprávnene zotrval. Obžalovaný takýmto konaním zasiahol do práva poškodenej na nedotknuteľnosť jej obydľia. Obranu obžalovaného spočívajúcu v tom, že nemal vedomosť o zrušení jeho trvalého pobytu, súd vyhodnotil ako účelovú v úmysle vyhnúť sa trestnej zodpovednosti zo spáchania žalovaného skutku. Z výpovede poškodenej jednoznačne vyplýva, že obžalovaný mal v inkriminovanom čase vedomosť o tom, že mu už bol zrušený trvalý pobyt, a že mu bol matkou vyslovený zákaz vstupu do predmetných priestorov. Súd v rámci hodnotenia produkovaných dôkazov na rozdiel od obžaloby nedospel k rovnakému právnomu názoru spočívajúceho v tom, že obžalovaný svojim konaním naplnil aj zákonné znaky kvalifikačného pojmu voči chránenej osobe v zmysle ustanovenia § 194 ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zák.

V tejto súvislosti súd nespochybnil tú okolnosť, že obžalovaný mal v čase spáchania žalovaného skutku vedomosť o tom, že už mal zrušený trvalý pobyt na uvedenej adrese a že majiteľkou narušeného objektu je jeho matka poškodená Anna Tomanová ako aj to, že sa jedná o osobu staršou ako 60 rokov, teda osobou vyššieho veku. Avšak podľa právneho záveru súdu motivačným faktorom obžalovaného, ktorý podporil jeho vôľovú zložku spáchať trestný čin bola tá okolnosť, že mal v úmysle iba prespať v šope, ktorá sa nachádzala v objekte dvora, za rodinným domom poškodenej. Pre objektivitu veci treba uviesť, že obžalovaný aj v minulosti pred tým ako mu bol zrušený trvalý pobyt prespával v tejto šope, v ktorej mal aj v čase spáchania skutku svoje osobné veci. Túto skutočnosť potvrdila aj jeho matka Anna Tomanová. Podľa názoru súdu obžalovaný nespáchal tento trestný v úmysle priamo narušiť samotné obydľie poškodenej, ktorá sa v inkriminovanom čase nachádzala v rodinnom dome, resp. poškodenú nejakým spôsobom aj ohroziť. Jeho úmysel spočíval v neoprávnenom vniknutí do dvora poškodenej za účelom prespatia v neuzamknutej šope.

Na základe podaného odvolania obžalovaného a prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, čo do výrokov o vine a treste, vo veci rozhodoval Krajský súd v Trnave. Krajský súd uznesením sp. zn. 3To/37/2021, zo dňa 25.05.2021 zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu, aby o nej znovu konal a rozhodol. Krajský súd v rámci svojho rozhodnutia konštatoval, že k pochybeniu okresného súdu došlo vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku, keď okresný súd konštatoval absenciu preukázania subjektívnej súvislosti v kontexte kvalifikačného znaku spáchania trestného činu na chránenej osobe (blízkej osobe a osobe vyššieho veku) v zmysle § 139 ods. 1 písm. c), písm. e), v dôsledku čoho skutok nesprávne prekvalifikoval u obžalovaného na prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona oproti podanej obžalobe. Toto pochybenie namietal aj okresný prokurátor (ktorý podal

odvolanie voči výroku o vine, ako aj výroku o treste) a odvolací súd túto námietku považuje za plne dôvodnú. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom opačný prípad (nesprávna subsumpcia skutkového stavu pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (alebo tiež nesprávnou právnou kvalifikáciou skutku) sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil, prípadne naopak. Pre správne právne posúdenie skutku bolo v tomto prípade podstatné správne posúdiť to, či bol skutok spáchaný na chránenej osobe - blízkej osobe a osobe vyššieho veku § 139 ods. 1 písm. c) a písm. e) Trestného zákona, a to práve v súvislosti s jeho postavením ako chránenej osoby, stavom alebo jeho vekom tak, ako to predpokladá § 139 ods. 2 Trestného zákona. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom okresného súdu v tom, že obžalovaný svojim konaním nenaplnil aj zákonné znaky kvalifikačného pojmu voči chránenej osobe v zmysle ustanovenia § 194 ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona. Pokiaľ ide o subjektívnu súvislosť veku a postavenia poškodenej ako chránenej osoby podľa § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona so spáchaním skutku, okresný súd síce správne poukázal na ustanovenie § 139 ods. 2 Trestného zákona, nesprávne však túto súvislosť vyhodnotil. V celom rozsahu možno súhlasiť s argumentáciou okresného prokurátora o tom, že obžalovaný mal vedomosť o tom, že jeho matka je jemu blízkou osobou a súčasne osobou vyššieho veku, čo len podporuje záver o tom, že obžalovaný vedel o veku a postavení poškodenej a jej bezbrannosti, toto postavenie využil, čím bola preukázaná subjektívna súvislosť.

S poukazom na vyššie uvedené bol skutok pre ktorý bolo obžalovanému vznesené obvinenie oproti podanej žalobe nesprávne právne kvalifikovaný, pričom pochybenie v právnej kvalifikácii skutku sa následne premietlo aj do výroku o treste, keď okresný súd ukladal obžalovanému trest podľa miernejšej skutkovej podstaty podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona. Pokiaľ ide o výrok o treste, s poukazom na vyššie uvedené bolo preto potrebné zrušiť celý výrok o treste, keďže trest bol ukladaný podľa nesprávneho ustanovenia, t.j. v rozmedzí miernejšej trestnej sadzby ako by mal pri správnej právnej kvalifikácii ukladaný.

Podľa názoru odvolacieho súdu obžalovaný vedel, že neoprávnené vnikol do obydľia svojej matky, ktorá je zároveň osobou vyššieho veku (dátum narodenia poškodenej 25.04.1938) a práve predpoklad slabšej fyzickej dispozície poškodenej (spojenej s menším odporom alebo slabšou odvetou) vyplývajúcej z jej vyššieho veku a zároveň príbuzenský vzťah obžalovaného a poškodenej bol súčasťou rozhodnutia obžalovaného dopustiť sa voči nej žalovaného konania, teda išlo o hlavný motivačný faktor obžalovaného. Zdôrazniť treba, že obžalovaný a poškodená sa vzájomne poznali, nakoľko ide o medzi nimi o príbuzenský vzťah matky a syna a rovnako obžalovaný vedel aký vek má poškodená. Obžalovaný si mohol na prespatie vybrať akékoľvek iné miesto či priestor, avšak predmetnú šopu si vybral obžalovaný úmyselne z dôvodu, že vedel, že šopa nie je uzamknutá, je majetkom jeho matky a napriek tomu, že si bol vedomý zákazu matky vkročiť do jej obydľia tak učinil. Už v minulosti, kedy bol za obdobný skutok právoplatne odsúdený vedel, že jeho matka mu nijakým spôsobom nevie zabrániť v tomto jeho konaní a to najmä z dôvodu vysokého veku aj napriek tomu opätovne protiprávne konal. O tom, že obžalovaný vedel o zákaze pobytu odvolací súd nemal ani najmenších pochyb (okrem samotnej výpovede obžalovaného aj z výpovede jeho matky), keď uviedol na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom, že obálku v ktorej bolo že má zrušený pobyt prevzal a vtedy zistil, že má zrušený pobyt, chcel aj odísť, ale v dôsledku alkoholu zaspal. Podľa názoru odvolacieho súdu je nesprávna úvaha okresného súdu, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že obžalovaný nespáchal tento trestný čin v úmysle priamo narušiť samotné obydľie poškodenej, ktorá sa v inkriminovanom čase nachádzala v rodinnom dome, resp. poškodenú nejakým spôsobom ohroziť. Jeho úmysel podľa názoru okresného súdu spočíval v neoprávnenom vniknutí do dvora poškodenej za účelom prespatia v neuzamknutej šope. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že už samotné neoprávnené vniknutie do obydľia iného bez jeho súhlasu, alebo proti jeho vôli, je naplnením skutkovej podstaty trestného činu kladenej obžalovanému za vinu. Z výpovede poškodenej jednoznačne vyplýva nesúhlas so vstupom do jej obydľia obžalovaným. Napokon aj z vyjadrenia poškodenej k odvolaniu obžalovaného vyplýva, že žiada, aby odvolanie obžalovaného odvolací súd nebral do úvahy a potvrdil mu nepodmienečný trest odňatia slobody a len vytvára obraz o obžalovanom ako so k svojej matke správal. Z jej vyjadrenia vyplýva, že ju obžalovaný v minulosti psychicky týral, dost' si vytrpela, má 80 rokov a nevládze už s ním žiť (č.l. 148 spisu), čo len utvrdzuje

odvolací súd o zneužívaní vysokého veku poškodenej obžalovaným, kedy sa poškodená nevedela, resp. nevládala brániť.

Ďalším pochybením, ktoré odvolací súd zistil bolo, že okresný súd skutkový stav ustálil zápisnicou o obhliadke miesta činu a fotodokumentáciou z ktorej vyplynulo porušenie oplotenia ohraničeného dvora rodinného domu súpisného čísla 236, ako aj pootvorenie vchodovej bránky vedúcej do dvora rodinného domu poškodenej O. T.. Na základe uvedeného ustálil, že úmysel obžalovaného spočíval v neoprávnenom vniknutí do dvora poškodenej za účelom prespatia v neuzamknutej šope, teda čin spáchal závažnejším spôsobom konania - vlámaním. Podľa názoru odvolacieho súdu sa okresný súd však žiadnym spôsobom nevysporiadal s tvrdením obžalovaného, ktorý na jednej strane uvádza, že plot už bol poškodený a naopak s protichodným tvrdením poškodenej, že plot mal poškodiť práve obžalovaný. Obžalovaný tvrdil, že na prekonanie oplotenia nevynaložil nijakú aktivitu, ale len prešiel cez poškodené oplotenie dvora patriaceho k rodinnému domu jeho matky - poškodenej. Obžalovaný uviedol, že do dvora sa dostal cez pletivo, ktoré už nebolo ani zabezpečené. Poškodená uviedla, že do dvora sa mohol dostať z jeho zadnej časti, kde mal aj v uvedený deň odložený bicykel. Tento bol opretý z vonkajšej strany oplotenia. Videla, že pletivo je narušené. Toto musel spraviť jej syn tak, že odmotal lanko, ktoré držalo pletivo a takým spôsobom sa mohol dostať do priestorov dvora. Keď teda okresný súd mal za to, že sa obžalovaný dopustil skutku vlámaním, mal to aj náležite odôvodniť. Z tohto dôvodu považuje odvolací súd napadnutý rozsudok v tejto časti za nepreskúmateľný. Odvolací súd považoval za potrebné sa k takémuto postupu okresného súdu vyjadriť i keď zastáva názor, že obžalovanému mal byť ukladaný trest odňatia slobody v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby v zmysle § 194 ods. 3 Trestného zákona (nie podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona), ale je nevyhnutné aj túto skutočnosť náležite odôvodniť.

S poukazom na vyššie uvedené bol skutok pre ktorý bolo obžalovanému vznesené obvinenie oproti podanej žalobe nesprávne právne kvalifikovaný, pričom pochybenie v právnej kvalifikácii skutku sa následne premietlo aj do výroku o treste, keď okresný súd ukladal obžalovanému trest podľa miernejšej skutkovej podstaty podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona. Pokiaľ ide o výrok o treste, s poukazom na vyššie uvedené bolo preto potrebné zrušiť celý výrok o treste, keďže trest bol ukladaný podľa nesprávneho ustanovenia, t.j. v rozmedzí miernejšej trestnej sadzby ako by mal pri správnej právnej kvalifikácii ukladaný.

Okresný súd v Galante po oboznámení sa s písomným právnym stanoviskom Krajského súdu v Trnave, ktoré si aj v plnom rozsahu osvojil, vo veci nariadil hlavné pojednávanie na deň 30.06.2021. Obžalovaný X. T. na vlastný podnet vo veci uviedol, že sa priznáva k žalovanej trestnej činnosti a ľutuje čoho sa dopustil.

Súd následne vo veci vyhlásil rozsudok, ktorým uznal obžalovaného Ivana Tomana za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (s poukazom na § 138 písm. e/ Tr. zák.), ods. 3 písm. a/ Tr. zák. (s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák.).

Súd po uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a zároveň viažuci sa záväzným právnym stanoviskom krajského súdu, ktoré si aj v plnom rozsahu osvojil dospel k záveru, že obžalovaný v inkriminovanom čase bez výslovného súhlasu svojej matky O. T., R.. XX.XX.XXXX, majiteľky rodinného domu súpisné číslo XXX, po tom čo poškodil pletivo na uzamknutej bráničke v zadnej časti dvora, vošiel cez vzniknutú dieru v oplotení na pozemok rodinného domu. Následne vošiel do neuzamknutej šopy, ktorá sa nachádza za týmto rodinným domom, kde následne neoprávnene zotrval až do príchodu polície. Obžalovaný takýmto konaním zasiahol do práva poškodenej na nedotknuteľnosť jej obydlia. Obranu obžalovaného spočívajúcu v tom, že nemal vedomosť o zrušení jeho trvalého pobytu, súd vyhodnotil ako účelovú v úmysle vyhnúť sa trestnej zodpovednosti zo spáchania žalovaného skutku. Z výpovede poškodenej jednoznačne vyplýva, že obžalovaný mal v inkriminovanom čase vedomosť o tom, že mu už bol zrušený trvalý pobyt, a že mu bol matkou vyslovený zákaz vstupu do predmetných priestorov. Objektom tohto trestného činu je domová sloboda zaručená Ústavou SR. V zmysle § 122 ods. 5 Tr. zák. trestný čin je spáchaný v obydlí, ak je spáchaný v dome alebo byte iného alebo v iných priestoroch slúžiacich na bývanie vrátane priestorov a pozemkov k nim patriacim, ak sú ako súčasť obydlia uzavreté. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že obydlím sa rozumie dom patriaci nej osobe ako aj iné priestory slúžiace na bývanie. Za obydlie sa považujú aj priestory a pozemky k domu patriace. Musia byť však ako súčasť obydlia uzavreté (oplotená záhrada pri dome). Pod pojmom „uzavreté“

sa rozumie aj oplotenie záhrady alebo dvora takým oplotením, ktoré možno prekonať len s použitím väčšieho úsilia, než je bežná chôdza alebo prekročenie prekážky. Obžalovaný sa uvedeného konania dopustil v čase, keď už nedisponoval právom užívania predmetnej nehnuteľnosti, z dôvodu zrušenia jeho trvalého pobytu vlastníčkou nehnuteľnosti matkou Annou Tomanovou. Opätovne súd poukazuje na to, že obžalovaný vnikol do priestorov dvora bez výslovného súhlasu poškodenej jeho matky O. T., R.. XX.XX.XXXX, a to prekonaním prekážky zabráňujúcej vniknutiu. Do dvora poškodenej vošiel po narušení pletiva v spodnej časti bráničky, ktorá sa nachádzala na konci záhrady. K danému záveru súd dospel na základe samotnej výpovede poškodenej ako aj zo zápisnice o obhliadke miesta činu spojená s fotodokumentáciou. Takéto konanie obžalovaného je nutné posudzovať ako vlámanie v intenciách ustanovenia 138 písm. e) Tr. zák. Podľa § 122 ods. 4 Tr. zák. trestný čin je spáchaný vlámaním, ak páchatel vnikol do uzavretého priestoru nedovoleným prekonaním uzamknutia alebo prekonaním inej zabezpečovacej prekážky použitím sily alebo ľstou. Spáchanie trestného činu vlámaním je osobitný kvalifikačný pojem, patriaci medzi závažnejšie spôsoby konania.

Okrem toho súd mal taktiež za preukázané, že obžalovaný svojim konaním naplnil aj zákonné znaky kvalifikačného pojmu voči chránenej osobe v zmysle ustanovenia § 194 ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zák.

Podľa § 127 ods. 3 Trestného zákona osobou vyššieho veku sa na účely tohto zákona rozumie osoba staršia ako šesťdesiat rokov.

Podľa § 127 ods. 4 Trestného zákona blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom počítavala ako ujmu vlastnú.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona chránenou osobou sa rozumie blízka osoba a osoba vyššieho veku.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že obžalovaný spáchal skutok voči svojej matke (blízka osoba), ktorá je zároveň osobou vyššieho veku (v čase spáchania skutku dovŕšila 82 rokov). Obžalovaný a poškodená sa vzájomne poznali, nakoľko ide o medzi nimi o príbuzenský vzťah matky a syna a rovnako obžalovaný vedel aký vek má poškodená.

Zavinenie v konaní obžalovaného súd vyhodnotil v intenciách priameho úmyslu podľa § 15 písm. a) Tr. zák.

Súd pri úvahe o treste vychádzal z ustanovení § 34 § 38 ods. 5 Tr. zák.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije

Obžalovaný Ivan Toman bol doposiaľ 2 krát súdne trestaný a to v oboch prípadoch pre trestný čin porušovania domovej slobody spáchaný voči svojej matke, pričom naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 29/T/214/2015 zo dňa 18.04.2016 za zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní tri roky a osem mesiacov so zaradením pre výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Z miesta bydliska je negatívne hodnotený. Pod vplyvom alkoholu ohrozuje a psychicky týra svoju matku O. T.. Opakovane

od nej pýta peniaze na alkohol. Zo správy z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov vyplýva, že jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni. Konfliktné situácie medzi obvinenými nevyvoláva. Vo svojich osobných veciach si poriadok udržiava na požadovanej úrovni.

Vo vzťahu ukladania trestu obžalovanému za použitia ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák. súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 29T/214/2015, zo dňa 18.04.2016, ktorým bol odsúdený za zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní tri roky a osem mesiacov so zaradením pre výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Z výkonu trestu odňatia slobody bol podmiennečne prepustený dňa 19.12.2018 so skúšobnou dobou 2 roky a 6 mesiacov.

Trestná sadzba odňatia slobody pri právnej kvalifikácii podľa 194 ods. 3 Tr. zák. je stanovená v rozpätí 3 až 8 rokov. Súd ukladal obžalovanému trest odňatia slobody s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák., keďže obžalovaný sa opätovne dopustil zločinu /rozsudok Okresného súdu Galanta sp.zn. 29T/214/2015, zo dňa 18.04.2016. Po zvýšení dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu, trestná sadzba tvorí 5 rokov a 6 mesiacov až 8 rokov.

Súd dospel k záveru, že účel trestu u obžalovaného X. T. spĺňa iba uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody. V danom prípade, keďže u obžalovaného Ivana Tomana prichádzalo do úvahy uloženie trestu pri zvýšení dolnej hranici trestnej sadzby o jednu polovicu, za danej situácie súd obžalovanému uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici takto zvýšenej trestnej sadzby vo výmere 5 rokoch a 6 mesiacov, pre výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin. Tento druh a výmera uloženého trestu dostatočne spĺňa účel zabezpečenia ochrany spoločnosti pred páchatelmi trestných činov ako aj vytvorenie podmienok na nápravu páchatela, aby v budúcnosti viedol riadny život. Takto uložený trest je podľa súdu primeraným trestom z hľadiska generálnej ako aj individuálnej prevencie.

Okrem toho súd s poukazom na závery znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria uložil obžalovanému i ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou.

Súd o škode nerozhodoval, pretože táto zo strany poškodenej O. T. nebola uplatňovaná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie, a to do 15 dní čo do výroku o treste od oznámenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave. Oznámením rozsudku sa rozumie jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu rozsudok treba doručiť. Ak sa rozsudok vyhlási v neprítomnosti takejto osoby, oznámením rozsudku je až jeho doručenie.